

Obecná zpráva za rok 2018 – shrnutí



Prohlášení o vyloučení odpovědnosti

Tato publikace je určena výhradně pro informační účely a nemusí nutně vyjadřovat oficiální stanovisko Evropské agentury pro chemické látky. Evropská agentura pro chemické látky nenesse odpovědnost za způsob využití informací uvedených v tomto dokumentu.

Toto je výňatek z obecné zprávy agentury ECHA za rok 2018.

Tento dokument obsahuje předmluvu, zákonný mandát, vizi, poslání a hodnoty agentury ECHA a shrnutí zprávy.

Úplná zpráva je k dispozici v anglickém jazyce na adrese:

<https://echa.europa.eu/about-us/the-way-we-work/plans-and-reports>

Název: Obecná zpráva za rok 2018 – shrnutí

Referenční číslo: ECHA-18-B-05-CS

ISBN: 978-92-9481-175-2

Kat. číslo: ED-AR-19-001-CS-N

ISSN: 2467-284X

DOI: 10.2823/230788

Datum vydání: Duben 2019

Jazyk: CS

© Evropská agentura pro chemické látky, 2019

Titulní strana © Evropská agentura pro chemické látky

V případě dotazů nebo připomínek týkajících se tohoto dokumentu nás kontaktujte pomocí formuláře pro žádosti o informace (uvedte referenční číslo a datum vydání). Tento formulář je k dispozici na internetových stránkách agentury ECHA na adrese:

<http://echa.europa.eu/cs/contact>

Evropská agentura pro chemické látky

Poštovní adresa: P O. Box 400, FI-00121 Helsinky, Finsko

Adresa pro osobní návštěvu: Annankatu 18, Helsinky, Finsko

Obecná zpráva za rok 2018 – shrnutí

Rok 2018 byl pro agenturu ECHA nevšední. Hlavní změny, o nichž se zmiňuje tato obecná zpráva, ovlivní naši práci na bezpečném používání chemických látek – dnes i v nadcházejících letech.

Začátkem roku se vedení agentury ECHA ujal jako nový výkonný ředitel Bjorn. Předání a přechod proběhly hladce a umožnily rychlé zasvěcení do složitého systému procesů a struktur agentury ECHA. To bylo zásadní před květnovou třetí lhůtou pro registraci podle nařízení REACH, kdy byl ukončen přechodný režim pro látky na trhu EU. Nyní otevíráme novou kapitolu o ochraně lidského zdraví a životního prostředí před škodlivými chemickými látkami. Agentura ECHA má ve svém držení ohromné množství informací o chemických látkách. Současně víme, že stále ještě postrádáme důležité bezpečnostní informace a budeme na tom muset pracovat.

V roce 2018 zveřejnila Komise druhý přezkum nařízení REACH. Agentura analyzovala všechna zjištění přezkumu a do svého pracovního programu na rok 2019, jakož i do svého nového pětiletého strategického plánu doplnila po veřejné konzultaci opatření, která je povinna učinit. Správní rada poskytuje od začátku procesu v roce 2016 cenné vstupní informace pro vypracování tohoto strategického plánu. Nový strategický plán se opírá o kompetence agentury v oblasti vědecko-regulačních prací a informačních technologií. Se svými třemi strategickými prioritami se zaměřuje na základní regulační úkoly agentury podle nařízení REACH, CLP, BPR a PIC, jakož i na své nové úkoly, jako jsou limitní hodnoty expozice na pracovišti a vyhledávač právních předpisů o chemických látkách v EU. Jsme přesvědčeni o tom, že v budoucnosti bude udávat směr činnosti agentury ECHA. Pomůže nám projít přes nejistoty dnešní doby a překonat výzvy budoucnosti – nový víceletý finanční rámec či odchod Spojeného království z EU, abychom uvedli alespoň dvě výzvy za všechny.

Chceme, aby agentura byla na nadcházející výzvy připravena, a to jak na externí, pokud jde o očekávání partnerů, tak i na interní úrovni. V tomto ohledu agentura investovala významné úsilí s cílem provést analýzu své struktury a zjistit, jak ji může zlepšit, aby maximálně vyhovovala novému strategickému plánu. Práce a všechny procesy se nyní točí kolem kompetencí. Jsme přesvědčeni o tom, že díky této reorganizaci budeme moci svou práci vykonávat efektivněji a že se nových úkolů budeme moci ujmát uceleněji.

V roce 2018 jsme dosáhli mnoha povzbudivějších úspěchů, o nichž pojednává tato zpráva, a chtěli bychom vás vyzvat k jejímu přečtení. Zpráva též ukazuje směr naší další práce – a jsme velmi nadšeni, že tyto výzvy řešíme společně se zaměstnanci a partnery agentury ECHA.



„Našel jsem vyspělou a čínorodou organizaci, která mi umožnila velmi rychle přispět k plnění společného cíle udržitelné regulace chemických látek.“

Bjorn Hansen
Výkonný ředitel

Bjorn Hansen
Výkonný ředitel

Sharon McGuinnessová
Předsedkyně správní rady agentury ECHA

Zákonný mandát agentury ECHA

Evropská agentura pro chemické látky (ECHA) je subjekt Evropské unie (EU) zřízený dne 1. června 2007 nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH).

Agentura ECHA byla zřízena pro účely řízení a v některých případech i provádění technických, vědeckých a správních aspektů nařízení REACH a pro zajištění jednotnosti na úrovni EU. Byla zřízena také k řízení úkolů souvisejících s klasifikací a označováním chemických látek, které od roku 2009 upravuje nařízení o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, tzv. nařízení CLP).

V roce 2012 byl mandát agentury ECHA rozšířen nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání – tzv. nařízením o biocidních přípravcích (BPR).

V roce 2012 vstoupilo v platnost i přepracované znění nařízení o předchozím souhlasu (PIC) (nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 649/2012 o vývozu a dovozu nebezpečných chemických látek). V roce 2014 byly některé úkoly týkající se nařízení PIC převedeny na agenturu ECHA ze Společného výzkumného střediska Evropské komise (JRC). Tyto legislativní akty jsou použitelné ve všech členských státech EU, aniž by bylo třeba je provádět ve vnitrostátním právu.

Poslání, vize a hodnoty agentury ECHA

Poslání agentury ECHA¹

Společně se svými partnery pracujeme na bezpečném používání chemických látek.

Vize agentury ECHA

Být centrum znalostí o udržitelné správě chemických látek, sloužící široké škále politik EU a celosvětových iniciativ ve prospěch občanů a životního prostředí.

Hodnoty agentury ECHA

Transparentnost

Aktivně zapojujeme své regulační i další partnery do naší činnosti a rozhodujeme transparentně. Je nám rozumět a je snadné nás kontaktovat.

Nezávislost

Jsme nezávislí na veškerých vnějších zájmech a při rozhodování jsme nestranní. Mnohá ze svých rozhodnutí před jejich přijetím otevřeně konzultujeme se zástupci veřejnosti.

Důvěryhodnost

Naše rozhodnutí jsou založena na vědeckých poznatcích a jsou konzistentní. Základem veškeré naší činnosti je odpovědnost a zabezpečení důvěrných informací.

Efektivita

Orientujeme se na dosažení cílů, pracujeme s přesvědčením a zdroje se vždy snažíme využívat uvážlivě. Uplatňujeme standardy vysoké kvality a dodržujeme lhůty.

Orientace na kvalitu života

Podporujeme bezpečné a udržitelné používání chemických látek, abychom zlepšili kvalitu života obyvatel Evropy, chránili životní prostředí a zlepšovali jeho kvalitu.

¹ Poslání, vize a hodnoty agentury ECHA byly v průběhu roku 2018 obnoveny. Nové poslání a vize jsou účinné od ledna 2019.

Nejvýznamnější úspěchy roku 2018

Po desetiletém období registrace, jehož konec se vyznačoval úspěšně zvládnutou poslední lhůtou podle nařízení REACH v roce 2018, má agentura ECHA nyní údaje o všech zaregistrovaných látkách na trhu EU. Společně s členskými státy může svůj jedinečný zdroj informací o chemických látkách nyní používat k určování, které látky lze považovat za bezpečné a které vyžadují další regulační opatření. Ačkoli je situace výrazně lepší, než byla před nařízením REACH, je stále jasné, že kvalita informací neumožňuje u mnoha látek okamžité závěry.

Jako taková bude agentura ECHA muset zintenzivnit svou práci na zlepšení úrovně souladu informací předkládaných průmyslem. Cenné vstupní informace z přezkumu nařízení REACH² Evropskou komisí pomohly zaměřit priority agentury tam, kde její práce může nejvíce ovlivnit ochranu lidského zdraví a životního prostředí.

Při tvorbě a dokončování nového strategického plánu na období 2019–2023 se agentura připravila na budoucí výzvy a na efektivní a účelné provádění úkolů podle nařízení REACH, CLP, BPR a PIC společně s prací v nových klíčových oblastech včetně úkolů souvisejících s toxikologickými středisky, limitními hodnotami expozice na pracovišti, rámcovou směrnicí o odpadech, vyhledávačem právních předpisů o chemických látkách v EU a perzistentními organickými znečišťujícími látkami.

OPERACE

- **Registrační fáze REACH byla dokončena**, aniž způsobila narušení trhu. Společně se dostalo podpory při registraci 28 357 dokumentací a těžily ze zvýšené podpory při přípravě svých registračních dokumentací. Agentura ECHA bude zkoumat způsoby, jak zvýšit úroveň souladu.
- Společnosti byly schopny předložit své registrace do **konce lhůty v roce 2018** pomocí IT nástrojů a podpory. Agentura ECHA má nyní ve svém držení údaje o nejpoužívanějších chemických látkách na trhu EU a může je posuzovat společně s členskými státy.
- **Byly zveřejněny klíčové údaje o chemických látkách**, včetně všech registračních údajů předložených ve lhůtě v roce 2018, zpráv o posouzení biocidních přípravků a shrnutí vlastností povolených přípravků. Agentura ECHA podniká kroky k dalšímu využití údajů, které v průběhu let shromáždila.
- Agentura ECHA vytvořila přístup k mapování chemického prostoru látek zaregistrovaných podle nařízení REACH, aby podpořila plnění cílů **integrované regulační strategie** a aby zvýšila transparentnost o tom, jak by orgány měly přiměřeně řešit všechny látky na trhu EU. To pomůže dosáhnout cílů Světového summitu o udržitelném rozvoji pro rok 2020.
- Agentura ECHA se i nadále soustředila na tvorbu informací nutných k objasnění dlouhodobých **účinků látek na lidské zdraví a životní prostředí** a zvýšila účinnost hodnocení tím, že se zabývala skupinami látek. Všem hlavním žadatelům o registraci látek v dané skupině jsou nyní adresovány jednotlivé návrhy rozhodnutí. Agentura se připravuje na řešení nedostatečného souladu, jakož i obav, které v souvislosti s touto problematikou byly vyjádřeny ve veřejných diskusích.
- Agentura ECHA byla pro výrobce a partnery plně **transparentní**, pokud jde o stav rozhodnutí o hodnocení prostřednictvím relevantních aktualizací zveřejněných na jejich webových stránkách.
- V úzké spolupráci s členskými státy **byly seskupeny chemicky příbuzné látky zaregistrované nad 100 tun ročně**, což přispělo k lepšímu pochopení světa chemických látek a provádění účinných a ucelených regulačních opatření tam, kde to bylo nezbytné.

² Souhrnná zpráva Komise o uplatňování nařízení REACH a přezkumu některých prvků, COM(2018) 116 final k dispozici na adrese: https://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/review_en.

- Na **seznam látek (pro případné zahrnutí do přílohy XIV)** bylo přidáno šestnáct nových látek. Bylo doporučeno přidání sedmi látek na **seznam látek podléhajících povolení** z důvodu hrozby, kterou představují pro zdraví a životní prostředí. Byly provedeny přípravy na příští vlnu žádostí o povolení.
- Agentura ECHA vypracovala rekordní počet **návrhů na omezení**, z nichž některé byly průlomové, například návrh týkající se mikroplastů.
- Agentura ECHA zrychlila smysluplné, informované a inovativní **nahrazování** tím, že zlepšila přístup do své veřejné databáze chemických látek, zvýšila schopnost členských států a partnerů analyzovat alternativy a posílila příležitosti k tvorbě sítí.
- Trend předkládat dokumentace pro **harmonizovanou klasifikaci a označování** vzrostl přibližně o 50 % a byl hnán zejména podáními týkajícími se aktivních látek v přípravcích na ochranu rostlin a biocidních přípravcích.
- Průmyslu byl předložen první soubor nástrojů pro harmonizované oznamování informací o nebezpečných směsích pro **toxikologická střediska** a postoupily práce na centrálním portálu oznámení pro orgány.
- Za účelem urychlení **programu přezkumu biocidních přípravků** začala agentura ECHA poskytovat členským státům časnější a zvýšenou podporu. Byla udělena první povolení Unie, díky nimž si společnosti mohly nechat své biocidní přípravky povolit pro celý trh EU na základě jedné žádosti.
- Zvýšená kvalita regulačních informací v oznámeních o vývozu učiněných v souladu s nařízením PIC umožnila orgánům třetích zemí přijímat informovanější rozhodnutí.
- Agentura ECHA se na základě závěrů studie proveditelnosti provedené v první fázi projektu rozhodla, že bude pokračovat v tvorbě **vyhledávače právních předpisů o chemických látkách v EU**.
- **Observatoř EU pro nanomateriály** byla dále rozšířena o informace o výzkumu a inovacích.

SPRÁVA

- **Nový strategický plán** přijatý správní radou a **přezkum organizační struktury** pomohly agentuře připravit se na budoucí výzvy. Nové priority, společně s připravovanou novou komunikační strategií, propojily práci agentury ECHA úzce s cíli udržitelného rozvoje OSN.
- **Nový výkonný ředitel** agentury ECHA navázal na pevné komunikační toky a vztah s orgány, členskými státy a partnery odcházejícího výkonného ředitele.
- **Práce výboru** je úspěšně řízena díky neustále vysoké úrovni angažovanosti a oddanosti členů a odborníků z členských států.
- Klíčové projekty v oblasti prosazování práva koordinované **fórem** se zaměřovaly na závazky, jejichž cílem je ochrana spotřebitelů a pracovníků, a odhalily, že u chemických látek prodávaných on-line většinou chybí informace o nebezpečnosti a že jsou nedostatky v bezpečnostních informacích předávaných pracovníkům.
- Síť **HelpNet** nabízela podporu, aby společnosti mohly dostát svým povinnostem týkajícím se registrace podle nařízení REACH v roce 2018 a předložit své registrační dokumentace včas.
- **Síť bezpečnostních pracovníků** rozšířila bezpečnostní model pro přístup do databází agentury ECHA na jednotlivé odborníky zapojující se do práce výborů agentury.
- **Finanční prostředky**: Smíšený finanční režim, kombinace příjmů z poplatků a vyrovnávajících subvence od EU, se v roce 2018 ukázal jako obzvláště náročný. Bylo to způsobeno nepředvídatelností registračních objemů pramenících z lhůty pro registraci podle nařízení REACH. Přineslo to odlišné výsledky – více příjmů z poplatků podle nařízení REACH a méně podle nařízení BPR, než bylo očekáváno.
- Byla zavedena nová **strategie lidských zdrojů**, která určovala směr rozvoje lidských zdrojů agentury v dlouhodobém horizontu.
- Postupovalo provádění iniciativ souvisejících s **budoucím budováním** agentury ECHA.